

การเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพัทลุง

โครงการ ส่งเสริมการเรียนรู้ที่บูรณาการทักษะการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ (การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสมรรถนะ และความฉลาดของผู้เรียน) ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพัทลุง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

กิจกรรม กิจกรรมที่ 1 : การขับเคลื่อนวางแผนการดำเนินงานปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสมรรถนะและความฉลาดรู้ของผู้เรียนตามแนวทางการประเมิน PISA กิจกรรมที่ 2 : การพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้สำหรับครูผู้สอนตามแนวทางการประเมิน PISA กิจกรรมที่ 3 : นิเทศ ติดตามประเมินผล กิจกรรมที่ 4 : สรุปผลการขับเคลื่อนโครงการ

วันที่ดำเนินการ 12 มิถุนายน – 30 กันยายน 2569

ดำเนินการโดย กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพัทลุง

ประเด็นหรือเรื่องในการมีส่วนร่วม

1. กิจกรรมที่ 1 : การขับเคลื่อนวางแผนการดำเนินงานปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสมรรถนะและความฉลาดรู้ของผู้เรียนตามแนวทางการประเมิน PISA การประชุมคณะทำงานวางแผนการดำเนินงานปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสมรรถนะและความฉลาดรู้ของผู้เรียนตามแนวทางการประเมิน PISA

2. กิจกรรมที่ 2 : การพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้สำหรับครูผู้สอนตามแนวทางการประเมิน PISA ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสมรรถนะและความฉลาดรู้ของผู้เรียนตามแนวทางการประเมิน PISA

3. กิจกรรมที่ 3 : นิเทศ ติดตามประเมินผล

4. กิจกรรมที่ 4 : สรุปผลการขับเคลื่อนโครงการ

สรุปข้อมูลของผู้มีส่วนร่วม

1. กิจกรรมที่ 1 : การขับเคลื่อนวางแผนการดำเนินงานปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสมรรถนะและความฉลาดรู้ของผู้เรียนตามแนวทางการประเมิน PISA การประชุมคณะทำงานวางแผนการดำเนินงานปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสมรรถนะและความฉลาดรู้ของผู้เรียนตามแนวทางการประเมิน PISA กลุ่มเป้าหมาย คณะทำงาน จำนวน 15 คน ระยะเวลา 12 มิ.ย.69

2. กิจกรรมที่ 2 : การพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้สำหรับครูผู้สอนตามแนวทางการประเมิน PISA ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสมรรถนะและความฉลาดรู้ของผู้เรียนตามแนวทางการประเมิน PISA เป้าหมายผู้เข้าร่วม 100 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ วิชาละ 1 คน โรงเรียนที่เปิดสอนในระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนและคณะทำงาน ระยะเวลา 18 มิ.ย.69

3. กิจกรรมที่ 3 : นิเทศ ติดตามประเมินผล เป้าหมาย คณะนิเทศ 3 คณะ คณะที่ 3 คน คณะที่ 2 3 คน คณะที่ 3 2 คน ระยะเวลา 10-11,13-14 ส.ค. 69

4. กิจกรรมที่ 4 : สรุปผลการขับเคลื่อนโครงการ เป้าหมาย คณะทำงาน จำนวน 10 คน ระยะเวลา อยู่ระหว่างการดำเนินการ

ผลการดำเนินงานที่ได้จากการมีส่วนร่วม

1. การขับเคลื่อนวางแผนการดำเนินงานปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสมรรถนะและความฉลาดรู้ของผู้เรียนตามแนวทางการประเมิน PISA เป็นการประชุมคณะทำงาน ในวันที่ 12 มิถุนายน 69 สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของกระบวนการมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นหัวใจหลักในการขับเคลื่อนผลการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเริ่มต้นจากการมีส่วนร่วมเชิงนโยบายและวิชาการที่บูรณาการบุคลากรตั้งแต่ระดับบริหาร ศึกษานิเทศก์ ไปจนถึงตัวแทนครูจากสถานศึกษาต่างๆ มาร่วมกันเป็นคณะทำงาน การประสานความร่วมมือจากหลากหลายมุมมองนี้ ช่วยให้การแปลงนโยบายและแนวทางการประเมิน PISA ลงสู่การปฏิบัติมีความสอดคล้องกับบริบทความเป็นจริงในห้องเรียน ส่งผลให้เกิดการวางแผนการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและสามารถนำไปใช้พัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ได้อย่างตรงจุด นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมของสายสนับสนุนยังเป็นอีกหนึ่งกลไกสำคัญที่ขาดไม่ได้ โดยประกาศฉบับนี้ได้ดึงบุคลากรอย่างนิติกร นักวิชาการเงินและบัญชี และเจ้าพนักงานธุรการ เข้ามาร่วมเป็นคณะทำงานด้วยการแบ่งบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจนนี้ช่วยให้การบริหารจัดการงบประมาณ การจัดเตรียมสถานที่ และการอำนวยความสะดวกต่างๆ ดำเนินไปอย่างเป็นระบบ ผลลัพธ์ที่ได้คือความคล่องตัวในการทำงาน ทำให้ฝ่ายวิชาการสามารถมุ่งเน้นการพัฒนาเนื้อหาได้อย่างเต็มที่ และช่วยให้โครงการขับเคลื่อนไปได้อย่างราบรื่นและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2. การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ตามแนวทาง PISA ในวันที่ 18 มิถุนายน 2569 เป็นจุดเริ่มต้นสำคัญที่สะท้อนให้เห็นถึงผลการดำเนินงานอันเกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ ซึ่งสามารถแบ่งมิติของการมีส่วนร่วมและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นได้ในหลายระดับ ในระดับการบริหารจัดการและเตรียมความพร้อม ผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นเป็นผลมาจากการบูรณาการความร่วมมือของคณะกรรมการหลายฝ่ายตามคำสั่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพัทลุง กระบวนการนี้เริ่มต้นจากการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการฝ่ายที่ปรึกษา ฝ่ายดำเนินงาน ฝ่ายการเงิน และฝ่ายประเมินผล ที่ร่วมกันวางแผนอำนวยความสะดวก และสร้างเครื่องมือประเมินผล การทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบของทุกฝ่ายส่งผลให้การจัดประชุมสามารถดำเนินไปได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ เพื่อบรรลุเป้าหมายหลักในการพัฒนาครูผู้สอนให้สามารถจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ได้อย่างมีคุณภาพ ในระดับกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพครูผู้สอน กำหนดการประชุมได้ถูกออกแบบมาให้นเน้นการมีส่วนร่วมเชิงปฏิบัติการ อย่างแท้จริง ผลการดำเนินงานในส่วนนี้เกิดขึ้นจากการผสานความร่วมมือระหว่างศึกษานิเทศก์และวิทยากรประจำกลุ่ม โดยในช่วงเช้า ศึกษานิเทศก์ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางกรอบความเข้าใจและชี้แจงแนวทางการนำชุดพัฒนาความฉลาดรู้ไปใช้ในสถานศึกษา จากนั้นในช่วงบ่าย กระบวนการเรียนรู้ได้เปิดพื้นที่ให้ครูผู้เข้าร่วมประชุมมีส่วนร่วมโดยตรงผ่าน "ปฏิบัติการกลุ่ม" ซึ่งแบ่งย่อยตามรายวิชา ได้แก่ การอ่าน วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ ผลลัพธ์สำคัญที่ได้จากกิจกรรมปฏิบัติการกลุ่ม คือการที่ผู้เข้าร่วมประชุมได้ลงมือฝึกปฏิบัติและร่วมกัน "วางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสมรรถนะและความฉลาดรู้" ร่วมกับวิทยากร ซึ่งเป็นครูผู้เชี่ยวชาญ นอกจากนี้ ในช่วงท้ายของกิจกรรมยังได้จัดให้มีกระบวนการสะท้อนคิด (AAR: After Action Review) ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมทุกคนได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดบทเรียน และสรุปเป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อนำไปใช้จริง

3. การดำเนินกิจกรรมนิเทศ ติดตามและประเมินผลโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ที่บูรณาการทักษะการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพัทลุง ในช่วงวันที่ 10-11 และ 13-14 สิงหาคม 2569 สะท้อนให้เห็นถึงผลการดำเนินงานที่ขับเคลื่อนด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในทุกระดับอย่างเป็นรูปธรรม ในระดับนโยบายและการบริหารจัดการ การดำเนินงานเริ่มต้นจากการบูรณาการ

ความร่วมมือของคณะกรรมการนิเทศฯ หลายฝ่าย ประกอบด้วยฝ่ายอำนวยการ ฝ่ายตรวจเยี่ยม และฝ่ายสรุป รายงาน กลไกดังกล่าวถูกกำหนดขึ้นเพื่อให้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนผลการปฏิบัติงาน ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะช่วยชี้แนะ สนับสนุน และแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้การจัดการศึกษา ในสถานศึกษาเกิดคุณภาพสูงสุด เมื่อเข้าสู่กระบวนการลงพื้นที่ระดับสถานศึกษา ผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการ มีส่วนร่วมระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ (ครูผู้สอน) จะถูกสะท้อนผ่านการใช้แบบนิเทศติดตามผลการใช้ ชุดพัฒนาความฉลาดรู้ แบบประเมินนี้ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางที่เปิดพื้นที่ให้ครูได้มีส่วนร่วมในการสะท้อนจุดเด่น สิ่งที่ควรพัฒนา รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ร่วมกับผู้นิเทศ นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้ครู สามารถประเมินตนเองและระบุความต้องการความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ได้โดยตรง เช่น การขอ คำแนะนำด้านการออกแบบคำถามเพื่อฝึกทักษะการคิด หรือเทคนิคการสร้างสถานการณ์จำลอง การมีส่วนร่วม ในขั้นตอนนี้จะนำไปสู่การให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนที่ตอบโจทย์ความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน อย่างแท้จริง สำหรับระดับห้องเรียน ผลการดำเนินงานที่สำคัญที่สุดคือการประเมินการมีส่วนร่วมของนักเรียน และกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู โดยมุ่งเน้นการตรวจสอบว่านักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาตาม สถานการณ์ในชุดพัฒนาความฉลาดรู้และเชื่อมโยงความรู้กับชีวิตจริงได้มากน้อยเพียงใด ภายใต้บทบาทของครู ที่ทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกที่คอยใช้คำถามกระตุ้นการคิดระดับสูงตลอดจนมีการสะท้อนผลเพื่อให้ นักเรียนเห็นจุดแข็งและจุดอ่อนของตนเอง โดยสรุปแล้ว ผลการดำเนินงานของกิจกรรมการนิเทศในครั้งนี้ จึงไม่ใช่เพียงการเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด แต่เป็นผลลัพธ์ของระบบนิเวศการทำงานแบบมีส่วนร่วมที่เชื่อมโยง ตั้งแต่การวางแผนร่วมกันของคณะกรรมการระดับจังหวัด ลงมาสู่กระบวนการให้คำปรึกษาและสะท้อนผล ร่วมกับครูผู้สอน และส่งต่อไปยังการจัดกิจกรรมที่กระตุ้นการมีส่วนร่วมของนักเรียนในชั้นเรียน เพื่อเป้าหมาย สูงสุดคือการยกระดับสมรรถนะและความฉลาดรู้ (Literacy) ตามแนวทาง PISA ของผู้เรียนอย่างยั่งยืน

4. การมีส่วนร่วมของคณะทำงานจำนวน 10 คน ในกิจกรรมที่ 4 ซึ่งเป็นการสรุปผลการขับเคลื่อน โครงการนั้น ถือเป็นขั้นตอนสำคัญที่จะสร้างความยั่งยืนให้กับการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ แม้จะเป็นช่วงท้ายของกระบวนการ แต่การระดมความคิดเห็นจากผู้ที่ได้ลงมือปฏิบัติงานจริง จะทำให้ได้รับผลการประเมินที่ครอบคลุมและสะท้อนสภาพปัญหา อุปสรรค ตลอดจนความสำเร็จที่เกิดขึ้น ในพื้นที่อย่างโปร่งใส นอกจากนี้ การร่วมกันวิเคราะห์ผลการดำเนินงานยังช่วยให้เกิดการถอดบทเรียน เพื่อนำไปต่อยอดเป็นแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) สำหรับใช้พัฒนาครูผู้สอนให้จัดการเรียนรู้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในอนาคต ยิ่งไปกว่านั้น ข้อมูลที่ได้จากการร่วมกันสรุปผลในขั้นตอนนี้ จะกลายเป็นฐานข้อมูลสำคัญในการกำหนดทิศทางและจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่แม่นยำ เพื่อยกระดับ ผู้เรียนให้มีสมรรถนะและความฉลาดรู้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลตามแนวทางการประเมิน PISA และพร้อม สำหรับการใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21 พร้อมกันนี้ การเปิดโอกาสให้คณะทำงานได้ร่วมประเมินผลจนจบ กระบวนการ ยังเป็นการสร้างความรู้สึกร่วมกันเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน ซึ่งจะกลายเป็นแรงผลักดันที่ยั่งยืนในการ อุทิศตนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ดังนั้น ผลลัพธ์สูงสุดจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนี้จึงไม่ใช่เพียง รายงานการประชุมที่เสร็จสมบูรณ์ แต่เป็นเสมือนเข็มทิศที่เกิดจากสติปัญญาและประสบการณ์ร่วมกัน เพื่อใช้ ขับเคลื่อนและยกระดับคุณภาพการศึกษาของจังหวัดพัทลุงให้บรรลุเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม

การนำผลจากการมีส่วนร่วมไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงาน

1. ในมิติเชิงนโยบายและวิชาการ การที่หน่วยงานดึงบุคลากรทุกระดับ ตั้งแต่ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ ไปจนถึงตัวแทนครูผู้ปฏิบัติงานจริงมาร่วมเป็นคณะทำงาน ถือเป็นการทลายกำแพงระหว่างผู้สร้างนโยบายและผู้ปฏิบัติ หน่วยงานสามารถนำแนวทางนี้ไปใช้เป็นมาตรฐานในการริเริ่มโครงการใหม่ๆ ในอนาคต โดยเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากหลากหลายมุมมองได้ร่วมระดมสมองตั้งแต่ต้นน้ำ การทำเช่นนี้จะช่วยลดช่องว่างในการทำงาน ทำให้แน่ใจได้ว่านโยบายที่ถูกขับเคลื่อนออกไปนั้นสอดคล้องกับบริบทความเป็นจริง แก้ปัญหาได้ตรงจุด และที่สำคัญคือสร้างความรู้สึกร่วมกันเป็นเจ้าของร่วมกัน ซึ่งจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีแรงจูงใจและพร้อมที่จะผลักดันงานให้บรรลุเป้าหมาย ในมิติเชิงการบริหารจัดการและสายสนับสนุน การนำบุคลากรเฉพาะทาง เช่น นิติกร นักวิชาการเงินและบัญชี และเจ้าพนักงานธุรการ เข้ามามีบทบาทร่วมในคณะทำงานตั้งแต่แรกเริ่ม ถือเป็นกลยุทธ์สำคัญที่หน่วยงานควรนำไปขยายผล การแบ่งบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจนระหว่างสายเนื้อหาและสายสนับสนุน ช่วยลดความซ้ำซ้อนและลดภาระงานที่ไม่จำเป็น หน่วยงานสามารถนำโมเดลนี้ไปปรับปรุงโครงสร้างการทำงานในโครงการอื่นๆ เพื่อให้ฝ่ายวิชาการสามารถทุ่มเทศักยภาพไปที่การพัฒนาองค์ความรู้ได้อย่างเต็มที่ ในขณะที่ฝ่ายสนับสนุนจะคอยอุดหนุนช่วย บริหารงบประมาณให้คุ้มค่า และดูแลระเบียบข้อบังคับให้ถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานในภาพรวมมีความคล่องตัวและลดความเสี่ยงในการเกิดข้อผิดพลาด

2. การนำผลจากการมีส่วนร่วมไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงาน สำเร็จจากกระบวนการมีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาศักยภาพตามแนวทาง PISA ไม่ได้เป็นเพียงแค่ผลลัพธ์ที่จับลงในรายโครงการ แต่ยังเป็นบทเรียนสำคัญที่หน่วยงานสามารถนำมาถอดรหัส เพื่อยกระดับและปรับปรุงระบบการทำงานภายในองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยสามารถแบ่งการพัฒนออกเป็น 3 มิติหลัก ได้แก่

1. การพัฒนาระบบบริหารจัดการผ่านการบูรณาการข้ามสายงานจากการทำงานร่วมกันของคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ทั้งฝ่ายที่ปรึกษา ฝ่ายดำเนินงาน ฝ่ายการเงิน และฝ่ายประเมินผล แสดงให้เห็นว่าการวางแผนที่รัดกุมเกิดจากการมองภาพรวมผ่านมุมมองที่หลากหลาย หน่วยงานสามารถนำรูปแบบนี้ไปปรับใช้เป็นมาตรฐานการบริหารจัดการโครงการในอนาคต โดยเมื่อริเริ่มงานใหม่ ควรดึงบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญแตกต่างกันมาร่วมออกแบบตั้งแต่ต้นทาง การทำงานแบบบูรณาการนี้จะช่วยลดความซ้ำซ้อน ลดปัญหาคอขวดระหว่างแผนก และทำให้สามารถวัดผลสำเร็จของงานได้อย่างเป็นรูปธรรมและรอบด้านมากยิ่งขึ้น
2. การปรับรูปแบบการพัฒนาบุคลากรให้เน้นการลงมือปฏิบัติจริงจากกระบวนการที่ปรับให้ผู้ปฏิบัติงานได้ลงมือวางแผนร่วมกับวิทยากรผู้เชี่ยวชาญแทนการนั่งฟังบรรยายเพียงอย่างเดียว หน่วยงานสามารถนำแนวคิดนี้ไปปฏิรูป "กระบวนการฝึกอบรมและพัฒนาทรัพยากรบุคคล (HRD)" ภายในองค์กรได้ โดยลดสัดส่วนการสื่อสารทางเดียวและเพิ่มพื้นที่ของการจัด Workshop เพื่อให้บุคลากรได้ลงมือแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองหรือหน้างานจริง การให้สายวิชาการและผู้ปฏิบัติงานได้ระดมสมองร่วมกัน จะทำให้องค์ความรู้ถูกนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงและตรงกับบริบทของแต่ละสายงานอย่างมีประสิทธิภาพ
3. การสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสะท้อนคิด (AAR) ผลลัพธ์ที่โดดเด่นที่สุดประการหนึ่งคือการใช้กระบวนการ After Action Review (AAR) ในช่วงท้ายของกิจกรรม หน่วยงานควรนำเครื่องมือนี้ไปใช้เป็นกลไกมาตรฐานหลังการปฏิบัติงานทุกครั้ง การเปิดพื้นที่ให้ทุกคน ทุกระดับ ได้ร่วมกันถอดบทเรียน แลกเปลี่ยนปัญหาที่พบและเสนอแนะแนวทางแก้ไข จะช่วยให้องค์กรสามารถตรวจสอบข้อบกพร่องได้อย่างรวดเร็ว และได้อาณัติข้อมูลสำหรับนำไปปรับปรุงกระบวนการทำงานในรอบถัดไปได้อย่างทันที่

3. จากผลการดำเนินกิจกรรมนิเทศ ติดตามและประเมินผลโครงการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด พัทลุง ภาพสะท้อนที่เด่นชัดที่สุดคือความสำเร็จของระบบนิเวศการทำงานแบบมีส่วนร่วมที่เชื่อมโยงกันในทุกมิติ หน่วยงานสามารถนำผลลัพธ์และรูปแบบการทำงานจากกิจกรรมนี้ ไปเป็นฐานคิดเพื่อปรับปรุงและพัฒนากระบวนการดำเนินงานในภาพรวมได้อย่างเป็นรูปธรรม สามารถนำไปต่อยอดเพื่อยกระดับการบริหารจัดการของหน่วยงานได้ใน 3 มิติหลัก ได้แก่ 1. การพัฒนาระบบบริหารจัดการด้วยกลไกบูรณาการและการทำงานข้ามสายงานจากการที่หน่วยงานได้จัดตั้งคณะกรรมการนิเทศหลายฝ่าย ฝ่ายอำนวยการ ฝ่ายตรวจเยี่ยม และฝ่ายสรุปรายงาน ให้ทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ รูปแบบนี้สามารถนำไปขยายผลเป็น มาตรฐานการบริหารจัดการโครงการของหน่วยงานในอนาคต การทำงานที่เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนผลร่วมกันของคณะทำงาน จะช่วยให้หน่วยงานสามารถมองเห็นภาพรวม ตรวจพบปัญหาได้รวดเร็ว และปรับเปลี่ยนแผนงาน เพื่อสนับสนุนและแก้ไขอุปสรรคได้อย่างทันท่วงที ลดการทำงานแบบแยกส่วนหรือต่างคนต่างทำ 2. การพลิกโฉมการพัฒนาบุคลากรผ่านการประเมินแบบกัลยาณมิตร (Coaching & Mentoring) การใช้แบบนิเทศเป็นสื่อกลางให้ครูได้ประเมินตนเอง สะท้อนปัญหา และระบุความต้องการ ถือเป็นการเปลี่ยนบทบาทของกรนิเทศจากการตรวจสอบไปสู่การเป็นที่ปรึกษาและสนับสนุน หน่วยงานสามารถนำแนวทางนี้ไปปรับปรุง ระบบการประเมินและพัฒนาบุคลากร โดยใช้ข้อมูลความต้องการที่แท้จริงของผู้ปฏิบัติงานมาเป็นตัวกำหนดหัวข้อในการจัดอบรมหรือจัดสรรงบประมาณสนับสนุน ซึ่งจะทำให้การพัฒนาครูเป็นไปอย่างตรงจุด คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้รับการอบรม 3. การปรับทิศทางการประเมินผลสู่การเน้นกระบวนการและ ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผลลัพธ์จากการสังเกตการมีส่วนร่วมในห้องเรียน ที่เน้นการแก้ปัญหา เชื่อมโยงชีวิตจริง และการสะท้อนคิดของผู้เรียน สามารถนำมาใช้เป็นฐานในการปรับปรุงตัวชี้วัดและเป้าหมายองค์กร (KPIs) หน่วยงานควรลดความสำคัญของการประเมินที่เน้นเพียงเอกสารหรือผลสัมฤทธิ์เชิงตัวเลขในระยะสั้น และหัน มาให้ความสำคัญกับตัวชี้วัดเชิงกระบวนการ เช่น การประเมินสมรรถนะการเป็นผู้อำนวยความสะดวกของครู หรือการประเมินทักษะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน ซึ่งจะตอบโจทย์เป้าหมายการยกระดับความฉลาดรู้ตามแนวทาง PISA ได้อย่างแท้จริง

4. กระบวนการมีส่วนร่วมในขั้นตอนการสรุปผลและประเมินโครงการ ไม่ได้เป็นเพียงการทำ เอกสารรายงานให้เสร็จสิ้นตามกระบวนการทางราชการ แต่คือจุดเริ่มต้นของการสร้างวงจรการพัฒนาคุณภาพ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งหน่วยงานสามารถนำผลลัพธ์จากกิจกรรมนี้ไปปรับปรุงการดำเนินงานได้ใน 3 มิติสำคัญ ได้แก่ 1. การยกระดับการกำหนดนโยบายและการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ข้อมูลที่ได้จากการระดมความคิดเห็น อย่างโปร่งใสจากผู้ที่มีมือปฏิบัติงานจริง ถือเป็นฐานข้อมูลที่มีมูลค่ามหาศาล หน่วยงานสามารถนำข้อค้นพบ ทั้งในด้านความสำเร็จ ปัญหา และอุปสรรค ไปใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงหลักในการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายใน ปีงบประมาณถัดไป การมีข้อมูลที่สะท้อนสภาพจริงในพื้นที่จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถกำหนดทิศทาง จัดสรร งบประมาณ และออกแบบโครงการใหม่ๆ ได้อย่างแม่นยำและตอบโจทย์เป้าหมายการยกระดับสมรรถนะ ผู้เรียนตามมาตรฐาน PISA และทักษะในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด 2. การจัดการความรู้ เพื่อขยายผลการพัฒนาบุคลากร กระบวนการวิเคราะห์และถอดบทเรียนร่วมกันของคณะทำงาน จะนำไปสู่ การค้นพบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) หน่วยงานควรนำองค์ความรู้ที่สกัดได้เหล่านี้ ไปจัดทำเป็น ฐานข้อมูลกลาง เพื่อใช้เป็นต้นแบบในการพัฒนาและขยายผลไปยังสถานศึกษาอื่นๆ การนำกลยุทธ์ที่พิสูจน์ แล้วว่าใช้งานได้จริงมาเผยแพร่ จะช่วยร่นระยะเวลาในการลองผิดลองถูกของครูผู้สอนท่านอื่น และยกระดับ ศักยภาพการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ในภาพรวมได้อย่างรวดเร็ว 3. การสร้าง วัฒนธรรมองค์กรที่เน้นความร่วมมือและความยั่งยืน การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมตั้งแต่ต้นจนจบ กระบวนการ เป็นการปลูกฝังความรู้สึกการเป็นเจ้าของร่วมกันหน่วยงานสามารถนำแนวทางนี้ไปเป็น

วัฒนธรรมหลักในการทำงานขององค์กร การที่บุคลากรรู้สึกว่าย่เสียงของตนมีความหมายและนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงได้จริง จะสร้างแรงจูงใจและความผูกพันต่อองค์กร ซึ่งจะเป็นรากฐานและแรงผลักดันที่ยั่งยืนในการร่วมกันทำงานเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในระยะยาว

ภาพประกอบ/เอกสารประกอบ

1. กิจกรรมที่ 1 : การขับเคลื่อนวางแผนการดำเนินงานปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสมรรถนะและความฉลาดรู้ของผู้เรียนตามแนวทางการประเมิน PISA การประชุมคณะทำงานวางแผนการดำเนินงานปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสมรรถนะและความฉลาดรู้ของผู้เรียนตามแนวทางการประเมิน PISA

2. กิจกรรมที่ 2 : การพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้สำหรับครูผู้สอนตามแนวทางการประเมิน PISA ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสมรรถนะและความฉลาดรู้ของผู้เรียนตามแนวทางการประเมิน PISA

3. กิจกรรมที่ 3 : นิเทศ ติดตามประเมินผล อยู่ระหว่างดำเนินการ

4. กิจกรรมที่ 4 : สรุปผลการขับเคลื่อนโครงการ อยู่ระหว่างดำเนินการ